

Viktor Schauberger a jeho pojetí energie

„Stojíme-li dnes bezmocně a bezradně před svými výtvory a musíme-li čím dál víc poznávat, že naše takzvaná práce slouží jen sebezničení, v žádném směru se neukazuje ani záblesk zlepšení a my se beznadějně ženeme vstříc temné budoucnosti, pak bude také pochopitelné, že je čím dál víc lidí, kteří zhnusení touto nesmyslnou činností a úsilím, hledají cesty, jež je povedou k Všemmatce přírodě.“

To jsou slova Viktora Schaubergera (1885–1958), hornorakouského lesníka, vodohospodáře, vynálezce a filozofa, který již ve dvacátých letech minulého století začal varovat před současnou ekologickou krizí. Svými plavebními zařízeními a poznatky o síle vody ohromil odborný svět své doby. Lidé, kteří ho osobně znali, o něm tvrdili: je to čestný a důstojný muž – nestrojený, srdečný a s jadrným humorem. Jakmile se však setkal se lží a falší, nebral si servítky, bez ohledu na to, na jaké společenské úrovni se vinici nacházeli.

Olof Alexandersson (1917) je od padesátých let min. stol. aktivní v hnutí za ochranu životního prostředí, založil první švédskou výzkumnou skupinu pro biologickou techniku. Znal Viktora Schaubergera a po jeho smrti spolupracoval s jeho synem Waltrem. Napsal knihu **ŽIVÁ VODA. Objev a vynález Viktora Schaubergera. Cesta pochopení a záchranu přírody** (vydalo ji nakladatelství Eminent, P.O.Box 298, 111 21 Praha 1, www.eminent.cz), v níž podrobně popisuje funkci Schaubergerových vynálezů, jeho převratné poznatky i podstatné milníky vynálezce života. Schaubergerova varování před ničením přírody jsou dnes aktuálnější než kdykoli dříve. V následující ukázce z této knihy si přečtete o Schaubergerově energetickém výzkumu.

Schauberger zaujímal ke konvenčním metodám výroby energie nanejvýš kritický postoj. Všechny je lze redukovat na rozkládající, resp. odbourávající princip, jak co se týče účinků odpadních produktů, tak v souvislosti s jejich subtilnějšími účinky na organický život. Především napadal používání fosilních paliv jako uhlí a ropy, protože se domníval, že jsou nutná pro tvorbu vody. Kdyby došlo k vyrabování uhelných a ropných ložisek, úplně ze Země by podle něj zmizela i voda. Uhlí a ropa obsahují výše zmíněné vysoce jakostní „stopové prvky“ z dřívějších forem života. Atomovou energii, štěpení atomu jako stavebního kamene života, považoval za vrchol ničení a konečnou fázi této bíd.

Schauberger byl však kritický i vůči vodním elektrárnám. Byť není jejich ničivý účinek vždy očividný, přesto existuje. Když voda prochází turbínami, rozbíjí se její přirozené struktury – zčásti katalytickým působením oceli, zčásti nesprávným (nepřirozeným) pohybem, k němuž je voda nucena. Schauberger zdůrazňoval, že horší

zemědělci v Rakousku nezavlažují pole vodou, která prošla turbinami, neboť se tím „vyprázdnila“ a zbavila síly. To vše je podle něj Ďábelský tanec techniky smrti, k němuž se přidala i technika na výrobu energie. Napsal o tom:

„Kruh v tomto reji uzavírá energetický technik. Uhlí, tento chléb Země, a tam, kde se dosud v dostatečné míře vyskytuje, voda, tato krev Země, se starají o získání energie. Teprve pár desetiletí se člověk hrabe v náhodně nalezeném bohatství. Voda pohánějící jeho závody je stále horší, katastrofy na Zemi jsou čím dál strašlivější, protože člověk Zemi ukradl uhlíkaté látky – její chléb, její krev – vodu a její duši – energii (v atomu). Člověk však pracuje bez přestání dál a jeho bída narůstá.“

Pstruží turbína

Schaubergerovo úsilí o dosažení nových forem získávání energie se v první řadě projevovalo ve snaze zkonstruovat stroj, který by dokázal vyrábět použitelnou energii přímo ze vzduchu a vody.

Spolu s dipl. ing. Winterem experimentoval v letech 1931 až 1932 s cílem vyrobit elektrinu přímo z vody. Výsledky však měly hodnotu pouhé kuriozity. Schauberger se tedy znovu pustil do studia problému pohybu pstruha a zkoumal energii, která se z vody zjevně dala využít. Nyní se domníval, že problém vyřeší: pstruh přijímá vodu ústy a žábrami ji vypouští. Nastavením žáber (které jsou vystavěny jako systém téměř mikroskopických vodicích listů) uděluje vodě silný „zavíjející pohyb“ a současným působením jistých stopových prvků zabudovaných v žábrách se z vody stává „juvenilní“ voda, jak ji Schauberger označoval. Je to voda s novými fyzikálními vlastnostmi. Jelikož tato voda pak vytéká ze žáber a proudí podél oválného rybního těla, dochází díky jejímu složení k silným reakcím s obvyklou vodou v potoce. Kolem těla vzniká jakýsi plášť z takových reakcí, které působí jako protitlak vůči proudu vody v bystrině. Regulováním tohoto tlaku žábrami může pstruh buď nehybně stát, nebo bleskově plavat proti proudu.

U ptáků našel Schauberger odpovídající zařízení v křídlech. Protože vzduch při pohybu křídel proudí pery, vznikají silné savé víry, které ptáka unášejí vpřed. Schauberger říkával, že ptáci nelétají, ale jsou létáni. Ryba neplave, nýbrž je plavána.

Když tenkrát skončil u Steinharda, nepřijal nové zaměstnání, ale plně se

věnoval experimentům a práci s veřejností, již naléhavě varoval před důsledky technického rozvoje. Ve třicátých letech kolem něj bylo skutečně mnoho rozruchu. Zařízení k plavení dříví, výroba léčivé vody i jeho prudké útoky na techniku budily zájem i odpor. Zaznívalo nemálo hlasů, které se domnívaly, že je třeba ho zavřít.

S velkými potížemi se později pokoušel vyřešit problém konstrukce stroje, který by dokázal kopírovat „pstruží“ fenomén; tento problém ho zaměstnával po celý zbytek života.

Autor uvedené knihy v jejím úvodu píše:

Je možné, že se Schauberger při pozorování přírody někdy zmýlil nebo si něco nesprávně vyložil. Jedna věc je však jistá: i kdyby bylo správné jen jeho krédo, znamená to revoluční objev neozdravně významu. To krédo znělo:

„Dnešní technika používá nesprávný druh pohybu. Ve svých strojích uvádí média jako vzduch, vodu a jiné kapaliny a plyny do takové formy pohybu, kterou příroda používá jen tehdy, chce-li odbourat a rozpustit spotřebované, složené formy. Pro výstavbu existuje v přírodě jiný pohyb. Pokud nyní technika používá jen rozpouštějící pohyb, stává se technikou smrti; tím se totiž tento život nepřátelský efekt rozšiřuje na všechny oblasti v přírodě.“

Viktor Schauberger chtěl v biotechnice, kterou založil, v praxi použít princip výstavby života, když používal „cykloidní spirálový pohyb“. V určitých případech měl štěstí, v jiných nikoli. Jeho názor na vývoj na tomto glóbu může někdo považovat za přehnaný. Jeho okolí se ve 20. a 30. letech často posmívalo jeho předpovědi, že láhev vody bude brzy stát víc než láhev vína. Nyní, o více než padesát let později, se jak toto, tak i mnoho jiných jeho „proroctví“ stalo skutečností.

Olof Alexandersson dále ve své knize popisuje historii Schaubergerových strojů, snaží se – pokud je to možné – vysvětlit jejich sestavu a funkci. Údaje jsou příliš technické pro zdejší prezentaci, zájemci pak musí sáhnout po samotné knize. V dalším čísle MEDIA uvedeme z Alexanderssonovy knihy vynálezcův přístup k lesu a lesnímu hospodářství, tak odlišný od toho, co se již zhruba jedno století praktikuje.